

זוהר היומי

זוהר שמות – דף פ"ז ע"ב

פרשת יתרו

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (פ"ז ע"א) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

(שמות לה) פֶּסֶל לָהּ שְׁנֵי לַחַת אֲבָנִים. כְּלוּמֶר, לֹא תַעֲשֶׂה לָּהּ פֶּסֶל, לֹא תַעֲבֹד לָהּ אֲוִרִיתָא אַחֲרָא דְלֹא יִדְעַת, וְלֹא אָמַר לָהּ רַבָּה. מַאי טַעְמָא. כִּי אָנֹכִי יי' אֱלֹהֶיהָ אֵל קָנָא, אֲנָא הוּא דְזִמִּין לְאַתְפָּרְעָא מִינָהּ בְּעִלְמָא דְאַתִּי, בְּשַׁעֲתָא דְנִשְׁמָתָא בְּעִיָּא לְמִיעָאֵל קַמָּאי, כַּמָּה זְמִינִין לְשַׁקְרָא בָּהּ, וְלַעֲיִילָא לָהּ גּוֹ גִּיהֲנָם.

תרגום לעברית

אָמַר רַבִּי אֲבָא, כְּתוּב כָּאן לֹא תַעֲשֶׂה לָּהּ פֶּסֶל וְכָל תְּמוּנָה, וְכְתוּב שָׁם (שמות לד) פֶּסֶל לָהּ שְׁנֵי לַחַת אֲבָנִים. כְּלוּמֶר, לֹא תַעֲשֶׂה לָּהּ פֶּסֶל - לֹא תַעֲשֶׂה לָּהּ תּוֹרָה אַחֲרֵת שְׁלֹא יִדְעַת וְלֹא אָמַר לָהּ רַבָּה. מָה הַטַּעַם? כִּי אָנֹכִי ה' אֱלֹהֶיהָ אֵל קָנָא. אֲנִי הוּא שַׁעֲתִיד לְהַפְרֵעַ מִמָּהּ בְּעוֹלָם הָבָא בְּשַׁעֲהָ שֶׁהַנִּשְׁמָה רוֹצָה לְהַכְנִס לִפְנֵי, כַּמָּה מְזֻמָּנִים לְשַׁקֵּר בָּהּ וְלַהֲכַנִּיסָהּ לְגִיהֲנָם.

טקסט הזוהר

תַּנְיָא, אָמַר ר' יִצְחָק, לֹא תַעֲשֶׂה לָּהּ וְגו', דְּבַעֲי בַר נָשׁ דְּלֹא לְשַׁקְרָא בְּשִׁמְא דְקוּדְשָׁא בְּרִיָּהּ הוּא (ס"א דבר אחר לא תעשה לך פסל וגו' דבעי בר נש דלא לשקרא בשמיה דקודשא בריך הוא, ומאי איהו, דא ברית את קיימא קדישא דמאן דמשקר בהאי ברית

משקר בשמא דקודשא בריך הוא) דקשרא קדמא, דאתקשרו ישראל בקודשא בריך הוא, כד אתגזרו. ודא הוא קיומא קדמא דכלא, למיעאל בברית דאברהם, דהוא קשרא דשכינתא. ובעי בר נש, דלא לשקרא בהאי ברית, דמאן דמשקר בהאי ברית, משקר בקודשא בריך הוא. מאי שקרא. הוא, דלא ייעול האי ברית ברשותא אחרא. כמה דאת אמר (מלאכי ב) ובעל בת אל נכר.

תרגום לעברית

שנינו, אמר רבי יצחק, לא תעשה לה וגו' - שצריך האדם שלא לשקר בשמו של הקדוש ברוך הוא (דבראחרלא תעשה לה פסל וגו') שצריך האדם שלא לשקר בשמו של הקדוש ברוך הוא, ומהו, 'זובריתאותהקיוםהקדושה. שמישמשקר בברית הזו, משקר בשמו של הקדוש ברוך הוא) של הקשר הראשון שנקשרו ישראל בקדוש ברוך הוא כשנמולו, וזהו הקיום הראשון של הכל - להכנס בברית אברהם, שהוא קשר השכינה. וצריך אדם שלא לשקר בברית הזו, שמי שמשקר בברית הזו, משקר בקדוש ברוך הוא. מה השקר? הוא שלא יכניס ברית זו לרשות אחרת, כמו שגאמר ובעל בת אל נכר.

טקסט הזהיר

ר' יהודה אמר מהכא, (הושע ה) ביי' בגדו כי בנים זרים ילדו. מאן דמשקר בהאי ברית, משקר בקודשא בריך הוא. משום דהאי ברית בקודשא בריך הוא אחידא, וכתיב לא תעשה לה פסל וכל תמונה אשר בשמים ממעל וגו'. (שמות כ) לא תשתחוה להם ולא תעבדם. ר' אלעזר הוה אזיל בארחה, והוה ר' חייא עמיה. אמר ר' חייא, כתיב (דברים כא) וראית בשכייה אשת יפת תאר וגו', מאי טעמא. והא כתיב לא תתחתן בהם. אמר ליה, בעוד דברשותיהו קיימי.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר מִפְּאֵז, (הוֹשַׁע ה') בָּה' בָּגְדוּ כִּי בָנִים זָרִים יָלְדוּ - מִי שֶׁמִּשְׁקָר בִּבְרִית
 הַזֶּה, מִשְׁקָר בִּקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִשּׁוּם שֶׁבְּרִית זֶה אֲחוּזָה בִּקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְכָתוּב לֹא
 תַעֲשֶׂה לָּךְ פֶּסֶל וְכָל תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וּגו'. לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תַעֲבֹדֵם.
 רַבִּי אֱלִיעֶזֶר הָיָה הוֹלֵךְ בַּדֶּרֶךְ, וְהָיָה עִמּוֹ רַבִּי חֲזִיָּא. אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, כָּתוּב וּרְאִיתָ בַּשָּׁבִיחַ
 אֵשֶׁת יִפֶּת תֹּאֵר. מָה הִטְעַם, וְהָיָה כָּתוּב לֹא תִתְחַתֵּן בָּם? אָמַר לוֹ, בְּעוֹד שָׁהָן קִימוֹת
 בְּרִשּׁוֹתָם.

טקסט הזהור

וְתֵא חֲזִי, לֵית לָךְ אֲנָתוֹ בְּעַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת כְּשֶׁרָה כְּדָקָא חֲזִי. דִּתְנִינֵן,
 אֲמַאי אֶסְמִיךָ פִּרְשֶׁתָּא דָּא, לְבֵן סוּרֵר וּמוֹרָה. אֱלָא בּוֹדָאי, מֵאֵן דְּנָסִיב הָאִי אֶתְתָּא, בֵּן
 סוּרֵר וּמוֹרָה יָרִית מִינָהּ. מֵאִי טַעְמָא. מִשּׁוּם דְּקָשָׁה לְמַעַבְרָא זִוְהָמָא מִינָהּ, וְכָל שָׂכֵן הָהִיא
 דֹּאֲתַנְסִיבַת בְּקִדְמִיתָא, דִּדִּינָא בְּדִינָא אֶתְדַּבֵּק, וְאֶסְתַּאֲבַת בָּהּ, וְקָשִׁיא זִוְהָמָא לְמַעַבְרָא
 מִינָהּ, וְהִינּוּ דֹאֲמַר מִשָּׁה בְּנָשִׁי מְדִין, (בַּמַּדְבָּר לֹא) וְכָל אִשָּׁה יֹדַעַת אִישׁ לְמִשְׁכַּב זָכָר
 הָרְגוּ.

תרגום לעברית

וְכֹא רָאָה, אֵין לָךְ אִשָּׁה בְּעַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת כְּשֶׁרָה כְּרָאוּי, שֶׁשְּׁנִינֵנו,
 לְמָה סָמָךְ פִּרְשָׁה זֶה לְבֵן סוּרֵר וּמוֹרָה? אֱלָא בּוֹדָאי מִי שֶׁנּוֹשֵׂא אִשָּׁה זֶה, יוֹרֵשׁ מִמֶּנָּה בֵּן
 סוּרֵר וּמוֹרָה. מָה הִטְעַם? מִשּׁוּם שֶׁקָּשָׁה לְהַעֲבִיר מִמֶּנּוּ זִוְהָמָה, וְכָל שָׂכֵן אוֹתָהּ שֶׁנּוֹשֵׂאָהּ
 בְּתַחֲלָה, שְׂדִין בְּדִין נִדְבֵק וְנִטְמָאת בָּהּ, וְקָשָׁה לְהַעֲבִיר מִמֶּנָּה הַזִּוְהָמָה, וְהִינּוּ מָה שֶׁאֲמַר
 מִשָּׁה בְּנָשׁוֹת מְדִין, (בַּמַּדְבָּר לֹא) וְכָל אִשָּׁה יֹדַעַת אִישׁ לְמִשְׁכַּב זָכָר הָרְגוּ.

זכאָה חולקיה, דההוא בר נש דירית אחסנתא דא, ונטיר לה. דבההוא אחסנא קדישא
 אתדבק בר נש בקודשא בריך הוא, כל שפן אי זכי בפקודי אורייתא, דהא פשיט מלכא
 מיניה לקבליה, ואתדבק בגופא קדישא. ועל דא כתיב בהו בישראל, (דברים ד) ואתם
 הדבקים בי' אלהיכם. וכתוב (דברים יד) בנים אתם לי'. בנים אתם ממשי. דכתיב,
 (שמות ד) בני בכורי ישראל. וכתוב (ישעיה מט) ישראל אשר בך אתפאר. (שמות כ)
 לא תשא את שם וגו'. ר' שמעון פתח, (מלכים ב ד) ויאמר אליה אלישע מה אעשה לך
 הגידי לי מה יש לך בבית. אמר לה אלישע, כלום אית לך על מה דתשרי ברכתא
 דקודשא בריך הוא, דתנינן אסור ליה לבר נש, לברכא על פתורא ריקניא. מאי טעמא.
 משום דברכתא דלעילא, לא שריא באתר ריקניא.

תרגום לעברית

אשרי חלקו של אותו אדם שיורש נחלה זו וישומר אותה, שפאותה ירשה קדושה נדבק
 האדם בקדוש ברוך הוא. כל שפן אם זוכה למצוות התורה, שהרי פושט המלך מינו
 כנגדו ונדבק בגוף הקדוש. ועל זה כתוב בהם בישראל, (דברים ד) ואתם הדבקים בה'
 אלהיכם, וכתוב (שם יד) בנים אתם לה'. בנים אתם ממשי, שכתוב (שמות ד) בני בכורי
 ישראל, וכתוב (ישעיה מט) ישראל אשר בך אתפאר. לא תשא את שם וגו'. רבי
 שמעון פתח, (מלכים ב ד) ויאמר אליה אלישע מה אעשה לך הגידי לי מה יש לך
 בבית. אמר לה אלישע, כלום יש לך על מה שתשרה ברכת הקדוש ברוך הוא?
 ששנינו, אסור לאדם לברך על שלחן ריק, מה הטעם? משום שהברכה שלמעלה לא
 שורה במקום ריק.

טקסט הזוהר

ובגיני כה, בעי בר נש לסדרא על פתוריה, חד נהמא, או יתיר, לברכא עלוי. ואי לא
 יכיל, בעי לשירא מההוא מזונא דאכל, על מה דיברה. ולא ישתכח דיברה בריקניא.

ומשום כך צריכה אדם לסדר על שלחנו לחם אחד או יותר לברך עליו. ואם לא יכול, צריכה להשאיר מאותו מזון שאכל על מה שיברך, ולא ימצא שמברך בריקנות.

טקסט הזהר

כיון דאמרה, אין לשפחתך כל בבית כי אם אסוף שמן. אמר ודאי הא ברכתא שלימתא ביהאי, דכתיב, (קהלת ז) טוב שם משמן טוב. דשמא קדישא משמן נפקא, לאתברא, לאדלקא בוצינן קדישין. מאי (ט' ע"א) שמן דא. (כמה דאת אמר בראשית ב' ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן) ר' יצחק אמר, כמה דאת אמר, (תהלים קלג) כשמן הטוב על הראש וגו'. ר' אלעזר אומר, אלין טורי דאפרסמונא דכיא.

תרגום לעברית

כיון שאמרה אין לשפחתך כל בבית כי אם אסוף שמן - אמר, ודאי הרי ברכה שלמה בזה, שכתוב (קהלת ז) טוב שם משמן טוב. ששם קדוש יוצא משמן להתברך ולהדליק מנורות קדושות. מהו השמן הזה? (כמו שגאמר (בראשית ב) ונהר יצא מעדן להשקות את הגן) רבי יצחק אמר, כמו שנאמר (תהלים קלג) כשמן הטוב על הראש וגו'. רבי אלעזר אומר, אלו הרי אפרסמון זה.

טקסט הזהר

אמר ר' שמעון, טוב שם, כמה טבא שמא עלאה, דבוצינן עלאין קדישין, כד פלהו נהרין משמן טוב, כמה דאמינא. ואסיר ליה לבר נש, לאדכרא שמייה דקודשא בריך הוא בריקניא. דכל מאן דאדכר שמא דקודשא בריך הוא בריקניא, טב ליה דלא אתברי.

אמר רבי שמעון, טוב שם - כמה טוב שם עליון של מנורות עליונות קדושות כשכלן מאירות משמן טוב, כמו שאמרנו. ואסור לאדם להזכיר את שם הקדוש ברוך הוא בריקנות. שכל מי שמזכיר את שם הקדוש ברוך הוא בריקנות, טוב לו שלא נברא.

♦ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (פ"ח ע"א) ♦

טקסט הזהר

ר' אלעזר אמר, לא אצטריך למדבר שמא קדישא אלא בתר מלה.

תרגום לעברית

רבי אלעזר אמר, לא צריך להזכיר את השם הקדוש, אלא אחר דבר. שהרי השם הקדוש לא נזכר בתורה אלא אחר שני דבורים (כלומר על דבר), שכתוב בראשית ברא אלהים.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס - שימוש לא מסחרי - שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):
creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.